

Uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego

Zakopane, marzec 2019 r.

1. Podstawa prawna

Prawo JST do ustalania budżetów
odrębnych od budżetu państwa wynika
z ustawodawstwa szczególnego

1.1. Europejska Karta Samorządu Lokalnego

Społeczności lokalne – w ramach narodowych polityk gospodarczych – powinny mieć prawo do posiadania własnych wystarczających zasobów finansowych, którymi dysponują swobodnie w ramach wykonywania swoich uprawnień (art. 9 ust. 1 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego)

1.2. Konstytucja RP i ustawa o samorządzie gminnym

Art. 165 ust. 1 Konstytucji RP – gwarantuje osobowość prawną JST

Samorząd terytorialny uchwała odrębny od budżetu państwa własny budżet roczny na podstawie przepisów **ustawy o samorządzie gminnym** (ustawa ustrojowa)

Rozwinięciem zapisów ustawy ustrojowej są dotyczące uchwały budżetowej przepisy **ustawy o finansach publicznych.**

1.3. Ustawa o finansach publicznych

Obowiązywały następujące ustawy o finansach publicznych:

- ustawa z dnia 26.11.1998 r. (obowiązywała od 01.01.1999 r.)
- ustawa z dnia 30.06.2005 r. (obowiązywała od 01.01.2006 r.)
- ustawa z dnia 27.08.2009 r. (obowiązuje od 01.01.2010 r.)

2. Zasady dotyczące zakresu treści uchwały budżetowej

2.1. Zasada ograniczoneści treści uchwały budżetowej

– inaczej zwana zasadą zakazu obładowywania uchwały budżetowej – wyklucza zamieszczanie w uchwale budżetowej treści merytorycznych niedopuszczonych w ustawach. Oznacza to np., że nie można w treści uchwały budżetowej przyjmować np. stawek podatków lokalnych, czy wynagrodzenia dla organu wykonawczego JST. Ustalenia te należy podejmować w uchwałach odrębnych od uchwały budżetowej.

2.2. Zasada wyłączności formalnej uchwały budżetowej

- oznacza wymóg uchwalania określonych norm prawnych tylko w drodze ich zamieszczenia w przyjmowanej uchwale budżetowej lub uchwale jej zmieniającej.

Oznacz ona zakaz uchwalania treści prawnie zastrzeżonych dla uchwały budżetowej w drodze innych, zwykłych uchwał organu stanowiącego JST.

Nie można również zmieniać ustaleń zastrzeżonych dla uchwały budżetowej w inny sposób niż w drodze przegłosowania projektu zmiany tej uchwały, wniesionego przez organ wykonawczy JST w ramach jego wyłącznej inicjatywy uchwałodawczej z art. 233 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

3. Szczegółowość ustaleń budżetu

Art. 212 ust. 1 oraz art. 235-237 ustawy o finansach publicznych – określają zakres szczegółowości wymienionych kategorii finansowych budżetu:

- Dochodów
- Przychodów
- Wydatków
- Rozchodów

3.1. Dochody budżetu (prognoza)

Dodatkowo pod działem klasyfikacji budżetowej dochody przyporządkowane są do:

- dochodów bieżących

albo

- dochodów majątkowych.

3.1. Dochody budżetu (prognoza)

1. Suma dochodów rocznych to prognoza uzyskania ich do końca roku.
2. Dochody zapisane są w układzie dwupoziomowym
  - kwota dochodu przyporządkowana do określonego działu klasyfikacji budżetowej,
  - każda kwota pod działem opisana nazwą odpowiednią dla źródeł dochodu. Źródła dochodów określone są w odrębnej ustawie – ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

3.2. Wydatki budżetu (limit)

1. Kwota wydatku – to upoważnienie do zaciągania zobowiązań i do dokonywania płatności, a zarazem zakaz przekraczania kwoty ustalonej dla danego rodzaju wydatków.

2. Prezentacja wydatku – z zastosowaniem działu i rozdziału klasyfikacji budżetowej.

Dodatkowo wydatki podlegają pogrupowaniu na wydatki bieżące i wydatki majątkowe.

3.2. Wydatki budżetu (limit)

Wydatki ujęte w rozdziałach klasyfikacji budżetowej podlegają podzieleniu i przypisaniu do jednej z grup:

1. wydatki bieżące jednostek budżetowych z podziałem na:
  - wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
  - pozostałe wydatki bieżące jednostki budżetowej na zadania statutowe,
2. dotacje na zadania bieżące,
3. świadczenia na rzecz osób fizycznych,

3.2. Wydatki budżetu (limit)

4. wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE lub innej bezzwrotnej pomocy zagranicznej z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
5. potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji,
6. wydatki na obsługę długu JST (odsetki od kredytów i dyskonto od papierów wartościowych)

3.2. Wydatki budżetu (limit)

Wydatki na dotacje (bieżące i majątkowe) podlegają podziałowi na:

- dotacje celowe,
  - dotacje przedmiotowe,
  - dotacje podmiotowe,
- ze wskazaniem beneficjenta dotacji:
- jednostka sektora finansów publicznych,
  - jednostka spoza sektora finansów publicznych

3.3. Rezerwy budżetowe

W zapisach tekstu uchwały budżetowej – określa się kwotę i ich przeznaczenie.

Rodzaje i wysokość rezerw wynika z przepisów prawa.

Wyodrębnione rezerwy zamieszcza się we właściwej klasyfikacji budżetowej (758 75818), a w trakcie roku budżetowego kwotę rezerw przenosi się do właściwych działów i rozdziałów na wydatki bieżące lub majątkowe.

4. Szczególne dochody i wydatki budżetu z nich finansowane

- dotacje z budżetu państwa i wydatki budżetu JST na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami,
- zadania przejęte od innej JST na mocy zawartego porozumienia,
- dochody z opłat za wydawanie zezwoleń na handel alkoholem i wydatki z tytułu realizacji programów wychowania w trzeźwości i programów przeciwdziałania narkomanii,
- opłaty i kary pieniężne służące finansowaniu przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska
- opłaty i wydatki gminy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

5. Przychody i rozchody budżetu

5.1. Przychody: (prognoza)

- emisja papierów wartościowych,
- kredyty i pożyczki,
- wpływy z prywatyzacji majątku JST,
- nadwyżka budżetowa,
- wolne środki,
- spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych

5.2. Rozchody: (nieprzekraczalny limit)

- spłaty rat pożyczek, kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych,
- wykup papierów wartościowych,
- zaplanowane dla innych podmiotów możliwe do udzielenia pożyczki.

6. Limit dotyczący wysokości zaciąganych zobowiązań dłużnych

Limit zaciąganych zobowiązań dłużnych jest szczególnym ustaleniem uchwały budżetowej.

Limit dotyczy zobowiązań zaciąganych z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciąganych kredytów i pożyczek.

Suma zaciągniętych zobowiązań dłużnych nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej JST.

7. Upoważnienia dla organu wykonawczego

W uchwale budżetowej zamieszcza się ustalenia (zwane normami regulacyjnymi):

- upoważnienie organu wykonawczego JST do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu,
- upoważnienie do zaciągania zobowiązań dłużnych,
- ustalenia w postaci szczegółowych zasad wykonywania budżetu podejmowanych na podstawie odrębnych ustaw,
- inne postanowienia, których obowiązek zamieszczenia w uchwale budżetowej wynika z postanowień organu stanowiącego JST (limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych).

8. Budowa uchwały budżetowej

Największą liczbowo grupę ustaleń uchwały budżetowej stanowią informacje dotyczące dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów.

Dane te zamieszczone są w uchwale w kwotach ogólnych w tekście uchwały i w obszernych zestawieniach tabelarycznych. Do uchwały budżetowej mogą być dołączone załączniki, które zawierają dane wynikające z zapisów art. 214 ustawy o finansach publicznych:

- zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu JST,
- plan dochodów rachunku dochodów jednostek oświatowych oraz wydatków nimi finansowanych,
- plany przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych (w budżecie miasta Oświęcim nie występuje).

Dziękuję za uwagę

